

Ala xa masenyi

Annabi P̄olu naxan s̄eb̄e

Filipi danxaniyat̄e nama ma

Masenyi nde yi Kitaabui xa

fe ra

Yi Kitaabui findixi bataax̄e nan na Isa xa x̄εera P̄olu naxan s̄eb̄e Isayankae ma naxee nu sabatixi Filipi taa kui. Singe P̄olu nu bara kawandi ti m̄enni alako mixie xa danxaniya Isa ma. E xa danxaniya naxa sabati a fanyi ra, han e P̄olu mali a xa wali kui yire gb̄et̄e. Na taruxui s̄eb̄exi Isa xa X̄εerae xa Taruxui kui, sora 16.

P̄olu to balan geeli R̄oma a xa danxaniya xa fe ra, Ala naxa a niya a xa bataax̄e s̄eb̄e danxaniyat̄e nama ndee ma. P̄olu naxa bataax̄e keran s̄eb̄e Filipi danxaniyat̄e ma. A naxa e ralimaniya alako e xa lu Ala sagoe, e man xa findi misaali fanyi ra naxan n̄oma a niyade mixi gb̄et̄ee xa bira Isa f̄ox̄o ra. P̄olu naxa e ratu a e mu n̄oma e yēt̄e rakiside e xa fe fanyi saabui ra, fo Isa saabui ra naxan a yēt̄e baxi s̄erex̄e ra duninjā birin b̄e.

To Isayankae man n̄oma limaniya s̄ot̄ode yi Kitaabui saabui ra. Ala xa masenyi xaxili fanyi nun s̄enb̄e fima mixie ma e na e b̄oṛe rabi a b̄e. Ala xa won mali alako won xa s̄ewē kolon naxan fatanxi Alatala ra. Amina.

Ala xa masenyi

Annabi P̄olu naxan s̄eb̄e

Filipi danxaniyatœ nama ma

Xεεбуи

¹ N tan Pølu nun Timote, naxee findixi Ala xa Mixi Sugandixi Isa xa konyie ra, muxu bara wo xεεбу, Ala xa Mixi Sugandixi xa sεniyentœ naxee na Filipi, a nun wo xa yareratie nun wo malimae.

² Won Baba Ala nun a xa Mixi Sugandixi Marigi Isa xa hinne nun бøнesa fi wo ma.

³ Тemui birin n na ratu wo ma, n Ala tantuma nε.

⁴ N Ala maxandima wo bε sεewε ra temui birin,

⁵ barima wo bara n mali Ala xa masenyi kawandife ra kabi a føle han yakosi.

⁶ N a kolon, Ala, naxan wali fanyi føløxi wo tagi, a fama nε a rakamalide a xa Mixi Sugandixi Isa fa løхœ.

⁷ A lan nε yi xaxili xa lu n bε barima wo rafan n ma. Xa n na geeli kui, xa n na Ala xa xibaaru fanyi xunmageresofe kawandi ra, Ala hinnema nε won birin na.

⁸ Ala a kolon n wo xanuxi alɔ a xa Mixi Sugandixi Isa wo xanuxi ki naxe.

⁹ N Ala maxandima nε wo bε alako wo xa xanunteya xun xa masa fe kolonyi nun fahaamui tilinxí ra,

¹⁰ alako wo xa nɔ a kolonde fe naxan tide gbo. Na kui, wo бøне xa fixe, marakørøsi yo naxa lu wo ma Ala xa Mixi Sugandixi fa løхœ.

¹¹ Na løхœ Isa fama nε wo matinxinde alako Ala xa matøхœ, a sεnbe xa kolon.

Pølu nun kawanditie

¹² N ngaxakerenyie, wo xa a kolon, tɔɔre naxan n lixi, na bara Inyila Isa masenyi wali rasɔɔneya,

¹³ barima mange xa sɔɔrie nun mixie birin bara a kolon n na geeli kui Ala xa Mixi Sugandixi xa fe nan ma.

¹⁴ N ngaxakerenyie bara limaniya Marigi xa fe ma n ma jaxankate saabui ra. Yakɔsi e mu gaaxuma fefe ya ra, e Ala xa masenyi kawandima senbe ra.

¹⁵ Nɔndi nan a ra, ndee na Ala xa Mixi Sugandixi xa fe kawandife mile nun tɔɔne nan ma, kɔnɔ ndee fan na kawandi tife bɔŋe fanyi nan na.

¹⁶ Nee a rabafe xanunteya nan na, barima e a kolon a n findixi Xibaaru Fanyi xunmagereso nan na.

¹⁷ Booree Ala xa Mixi Sugandixi xa fe kawandima e xa yɛtɛ igboja nan na. E bɔŋe mu fiixɛ. E jɔxɔ a ma a e nɔma n ma geeli jaxankate xun masade e xa kawandi ra.

¹⁸ Fefe mu a ra. Xa e bɔŋe fiixɛ, xa e bɔŋe mu fiixɛ, e na Ala xa Mixi Sugandixi xa fe masenfe. Yi findima sseewɛ nan na n bɛ to nun tina,

¹⁹ barima n a kolon fe naxee bara n li, e findima kisi nan na n bɛ wo xa Ala maxandi saabui ra nun a xa Mixi Sugandixi Isa Xaxili xa mali saabui ra.

²⁰ N a kolon n fe birin nabama alako n naxa yaagi fefe ra. N xa limaniya yakɔsi alo temui dangixi alako Ala xa Mixi Sugandixi xa matɔxɔɛ sɔtɔ n ma simaya xa na mu n ma faxe saabui ra.

²¹ N ma dunijɛigiri kui, n birama ne Ala xa Mixi Sugandixi fɔxɔ ra. N ma faxe findima fe fanyi nan na n bɛ,

²² kōnō xa n lu dunija, n nōma nē wali gbegbe rabade Ala bē. Awa, n munse rabama? N mu a kolon.

²³ Na fe na n bəndunfe yire firin. A xōli n ma n xa keli be, n xa siga Ala xa Mixi Sugandixi yire. Na fan dangi fe birin na.

²⁴ Kōnō a lanma n xa lu dunija wo tan ma fe ra.

²⁵ N bara a kolon n luma nē wo ya ma alako wo xa siga yare, wo man xa səewa danxaniya kui.

²⁶ N na gbillen wo yire, wo xa matōxōe Ala xa Mixi Sugandixi Isa bē, na xun fama masade n ma fe ra.

²⁷ Wo jere ki xa lan Ala xa Mixi Sugandixi xa Xibaaru Fanyi ma tun, alako xa n na wo ya ma ba, xa n mu na ba, n nōma a kolonde xaxili keren nan na wo bē, wo birin walife danxaniya keren nan na, danxaniya naxan fatanxi Ala xa Xibaaru Fanyi ra.

²⁸ Wo naxa gaaxu wo gerefæt ya ra. Wo xa limaniya findixi tōnxuma nan na e bē e lōeße ra, wo fan xa a kolon wo kisima nē.

²⁹ Na kisi kelixi Ala nan ma, barima a bara hinne wo ra dōxō firin: Wo danxaniyafe Ala xa Mixi Sugandixi ma, a nun wo man tōorōfe a bē,

³⁰ alō wo n fan to tōorō ra ki naxē. Alō wo man bara a mē ki naxē, han ya n na na tōorē nan kui.

2

Isa xa misaali

¹ Ala xa Mixi Sugandixi to madundai nde fima wo ma, a xa xanunteya to limaniya nde fima wo ma, lanyi to na wo nun Ala Xaxili Seniyenxi tagi, xanunteya nun kinikini nde to na wo yi ra,

² wo xa n ma nelexinyi rakamali. Wo lu lanyi kui. Xaxili keren, xanunteya keren, nun ne're ki keren nan xa lu wo tagi.

³ Wo naxa fefe raba tɔɔne kui. Wo naxa wo yete rafisa wo booree bε. Wo nde ba wo xa fe ra, wo a sa wo boore gbe xun yete magore kui.

⁴ Wo naxa wo yete xa munafanyi fen. Wo wo booree nan ma munafanyi fen.

⁵ Wo yuge xa lu alɔ Ala xa Mixi Sugandixi Isa.

⁶ Kabi abadan, a nu na Ala ke'na nε,
kɔnɔ a mu tin a xa a yete tide sa Ala ilanyi.

⁷ A naxa diŋe a yete birin ma,
a tin lude konyi ke'na ma,
a bari dunija ma alɔ adamadi,
mixie fan naxa a kolon adamadi ra.

⁸ A naxa a yete magoro,
a xa Ala sago raba,

han a naxa tin faxε ra wuri magalanbuxi ma.

⁹ Na nan a toxi Ala naxa a binya,
a a xili gbo dangi xili birin na,

¹⁰ alako naxee na koore,
naxee na bɔxi,
naxee na bɔxi bun ma,
e na Isa xili me temui naxε,
e birin xa e xinbi sin a bun,

¹¹ e xa a fala,
«Ala xa Mixi Sugandixi Isa nan na Marigi ra.»
Na xa findi matɔxɔε ra Baba Ala bε.

¹² N xanuntenyie, wo bara n xui suxu n nu na wo tagi temui naxε. Yakɔsi fan, wo xa Ala xa yaamarie rabatu n xanbi dangife a singe ra. Wo xa gaaxu Ala ya ra, wo xa wakili wo xa kisi xa fe ra.

¹³ Ala nan fe ragirima wo ma alako wo janige xa lan a gbe ma, wo xa a waxonfe raba.

¹⁴ Wo ne fefe rabama wo naxa wo yaxaseri masa, wo naxa sonxo,

¹⁵ alako nondi nun seniyenyi xa lu wo be, wo tan Ala xa die naxee yanbama alo te dexe yi dunija mixi jaaxi tinxintaree ya ma,

¹⁶ wo ne kisi masenyi tima temui naxe. Na kui, n matoxoe sotoma Ala xa Mixi Sugandixi fa loxoe, barima n mu dunija igirixi toore kui fufafu ra.

¹⁷ Hali n faxa wo be, n ma dunijegiri fama findide wo be serexxe nan na naxan sama wo xa danxaniya serexxe xun ma. Na n naseewama ne.

¹⁸ Wo fan xa seewa, won birin xa seewa.

Timote nun Epaforodite

¹⁹ N bara n xaxili ti Marigi Isa ra a xa n mali alako n xa Timote xee wo ma, alako a xa n nalimaniya wo xa xibaaru ra.

²⁰ Mixi yo mu na n yi ra, wo xa fe rafan naxan ma alo a tan.

²¹ Birin wama e yete kan xa geeni nan xon ma, e mu na Ala xa Mixi Sugandixi Isa xa geeni xa fenfe.

²² Wo a kolon Timote bara a tunnabexi toore kui Ala xa Xibaaru Fanyi xa fe ra. Kabi a naxa wali folo n seeti ma temui naxe, a bara lu alo di naxan birama a baba foxy ra.

²³ Na kui, a xoli n ma n xa a xee wo yire, n ma fe makenenma temui naxe.

²⁴ N a kolon a gbe mu luxi, Ala xa a ragiri n xa fa wo yire.

²⁵ Konco n ma majoxunyi ma, fo n xa n ngaxakerenyi Epaforodite xee wo yire. A bara

n mali ki fanyi ra Ala xa fe geremaso kui, alɔ wo a xεεxi n ma fe naxan ma.

²⁶ Wo to xɔli bara a suxu ki fanyi. A bara kontɔfili barima wo bara a xa fure fe mɛ.

²⁷ A fura ne a jaaxi ra. A gbe mu nu luxi a xa faxa, kɔnɔ Ala naxa kinikini a ma. Ala naxa kinikini n fan ma, alako na sunnunyi naxa sa n ma tɔɔre xun.

²⁸ Na na a ra n bara gbata a xεεfe ra wo ma alako wo xa jεlexin a tofe ra, n fan bɔŋe ndedi xa sa.

²⁹ Wo xa a rasenɛ Marigi xili ra sεεwe kui. Wo xa yi mixi mɔɔli binya,

³⁰ barima a mu tondi fefe yo ra Ala xa Mixi Sugandixi xa wali kui, hali a findi a bε faxε ra. A bara n mali wo tan mu nu nɔma n malide naxee ra.

3

Kisi sɔtɔfe

¹ Yakɔsi, n ngaxakerenyie, wo xa sεεwa wo Marigi ra. N mu taganma gbilende fee tagi rabade wo bε, n naxee sεbεxi wo ma temui dangixi, alako na xa wo ratanga.

² Wo xa wo yεtε ratanga mixi jaaxie ma, wali kobi rabae naxee wama fine rawalife tun mixi sunnafε ma.

³ Won tan nan na mixi sunnaxie ra a nɔndi ki ma, won tan naxee Ala batuma a Xaxili Seniyεnxi saabui ra, naxee sεewama Isa Ala xa Mixi Sugandixi xa fe ra, naxee mu e xaxili tima e yεtε ra.

⁴ Xa n wa, n fan nōma n xaxili tide n yētē ra. Xa mixi nde a mājōxunxi nē a a nōma a xaxili tide a yētē ra, n dangi na kanyi ra pon!

⁵ N sunnaxi a xi solomasaxan lōxōe nē, Isiray-ilaka nan n na, naxan kelixi Bunyamin bōnsōe, Eburu yati yati nan lanxi n ma n bari ki ma.

⁶ N nu biraxi Ala xa sēriye fōxō ra a Fariseni ki nē, n nu fa Isa xa danxaniyatōe jaxankata. Marakōrōsi jaaxi yo mu nu na n ma.

⁷ Kōnō yakōsi, n to bara danxaniya Ala xa Mixi Sugandixi ma, n nu se naxan birin mājōxunxi fe fanyie ra, e tide yo mu na n bē sōnōn.

⁸ Marigi Isa kolonfe nan tide gbo nee birin bē. Ala xa Mixi Sugandixi sōtōfe dangi na fe birin na, n bara naxee lu a xa fe ra. Na fee bara lu n bē alō fee fufafu alako n xa Isa xa munafanyi sōtō.

⁹ N xa lu a tan nan ma fe, barima n yētē sēnbē mu nōma n findide mixi tinxinxī ra. N mu nōma Ala xa sēriye birin nabatude. Kōnō xa n bara danxaniya Ala xa Mixi Sugandixi ma, Ala tan nōma nē n matinxinde. Ala nan mixi matinxinma danxaniya saabui ra.

¹⁰ Na kui, n wama naxan xōn, n xa Isa kolon. N xa a xa marakeli sēnbē kolon, n man xa tōcōrō alō a tōcōrōxi ki naxē. N wama lufe nē alō Isa nu na ki naxē a faxa tēmui,

¹¹ alako n fan xa keli faxē ma.

¹² N a kolon n mu nu gē na birin sōtōde sinden, n ma fe mu gēxi kamalide. Kōnō n xa siga yare alako Isa n sugandixi fe naxan ma, n fan xa a xa fe suxu.

¹³ N ngaxakerenyie, n a kolon n mu gēxi a suxude sinden, kōnō n fe kerēn nan nabama: N mu n kobe ratoma, n sigama yare nan tun ma.

¹⁴ N birama nε n ma wali fɔxɔ ra, alako n xa sare sɔtɔ Koore Mange Ala won xilixi naxan ma a xa Mixi Sugandixi Isa saabui ra.

¹⁵ Won tan naxee xa danxaniya bara tilin, a lanma na majɔxunyi nan xa lu won birin yi ra. Kɔnɔ xa a sa li mixi nde mu lanxi na fe ma, Ala fama na fan fiixɛde na kanyi bɛ.

¹⁶ Won xa siga yare alɔ won darixi a ra ki naxε.

¹⁷ N ngaxakerenyie, wo xa n fɔxi raba. Mixi naxee jɛrɛ ki luxi alɔ muxu gbe, nee nan xa findi misaali ra wo bɛ.

¹⁸ Ala xa Mixi Sugandixi yaxuie bara wuya, naxee mu lama a xa sɛrɛxε ra wuri magalanbuxi ma. N jan bara na fala wo bɛ sanya wuyaxi, kɔnɔ yakɔsi n a masenma nε wo bɛ n yaye ra.

¹⁹ E bara lɔɛ. E yɛtɛ waxɔnfe bara findi e xa ala ra. E naxan itema, na nan fama e ragorode. E birama yi dunjna gbansan nan fɔxɔ ra.

²⁰ Kɔnɔ won tan xɔnyi na ariyanna nan na, won nakisima Marigi Isa kelima dɛnnaxε fafe ra won fɔxɔ ra. Won na na nan mamefe.

²¹ A fama nε won fate makinikinixie masarade, e xa lu nɔrɛ kui alɔ a gbe. A na rabama a sɛnbɛ nan na, naxan dangi sɛnbɛ birin nalanxi ra.

4

Marasi dɔnxɔse

¹ N ngaxakerenyie, a xɔli n ma n xa siga wo xεxbude. N bara jɛlexin wo xa fe ra, naxan bara a niya n xa binyɛ sɔtɔ. N xanuntenyie, wo bira Marigi fɔxɔ ra alɔ wo darixi a ra ki naxε.

² Ewodiye nun Sintike, yandi wo xa lan wo bore ma Marigi xa fe kui.

3 N malima fanyi, n bara i maxandi, i xa e mali, barima e fan bara n mali n ma kawandi tife geremaso kui. Kilementi fan bara n mali, alo n walibooree naxee xilie səbəxi kisi buki kui.

4 Wo səewa Marigi ra təmui birin. N man xa a fala wo bə, wo xa səewa.

5 Wo xa bəjəne bəxi xa makənen birin bə. Marigi mu buma fafe ra sənən.

6 Wo naxa kəntəfili fefe ra, wo xa Ala maxandi fe birin kui, wo xa a mayandi, wo xa a tantu.

7 Na kui, Ala bəjəesa nun xaxilisa fima nə wo ma naxan məcli mu toma yi dunijna fari. A na rabama a xa Mixi Sugandixi Isa nan saabui ra.

8 Dənxəe ra, wo xa wo xaxili dəxə yi fee nan xən ma: fe naxan yo findi nəndi ra, naxan yo findi səcəbe ra, naxan yo tinxin, naxan yo seniyən, naxan yo fan, naxan yo findi səriyə ra, naxan yo rafan Ala ma. Wo xa wo xaxili dəxə yi fee nan xən binyə nun tantui na naxee kui.

9 N naxan masenxi wo bə, wo naxan toxi n ma misaali kui, wo bira na fəxə ra. Na kui, Bəjəesa Mange luma nə wo səeti ma.

Xəxbəri

10 N bara Marigi tantu wo xa fe ra barima wo man bara wo nəxələ sa n xən. Singe wo nu bara wa n malife, kənə Ala mu a ragiri.

11 N mu yi falaxi xə barima n hayi to na se nde ma. N bara n matinkan n xa wasa so se naxan na n yi ra.

12 Xa sese yo mu na n yi ra, xa se gbegbe na n yi ra, a birin fan. Xa kaamə n suxuxi, xa n lugaxi, n bara wasa a birin na. Xa n bannaxi, xa n təorəxi, n bara səewa a birin na.

¹³ N nōma fe birin na n Marigi saabui ra, naxan sənbə fama n ma.

¹⁴ Kōnō wo fan fe fanyi nan nabaxi n bə n malife ra n ma tɔɔrə kui.

¹⁵ Filipikae, wo a kolon, kabi n naxa keli Maseddon bɔxi Inyila Isa kawandi tife ra, danxaniyatəe nama yo mu n mali fe nde ra fo wo tan.

¹⁶ Wo tan nan na rabaxi. Wo naxa n mali sanya firin n nu na Təsaloniki temui naxə.

¹⁷ N mu na sese fenfe n yətə bə. A xəli n ma wo tan nan xa fe fanyi sətə a kui.

¹⁸ N hayi na naxan birin ma, n bara a sətə. Wo naxan nasanbaxi n ma Epaforodite saabui ra, a bara n wasa han a bara dangi a i. Na sərəxə bara rafan Ala ma, a a kənən.

¹⁹ N Marigi Ala fama fe birin fide wo ma wo hayi na naxan ma. Fəərə birin na a tan nan yi ra, a na birin nabama a xa Mixi Sugandixi Isa nan saabui ra.

²⁰ Ala tantu, Ala tantu. Ala naxan findi won Baba ra, won a tantuma nə han dunija rəjənyi.

²¹ Wo xa Isa xa səniyəntəe birin xəəbu.

²² Səniyəntəe birin naxee na n səeti ma, a gbengbenyi naxee walife Mange Sesare xənyi, e bara wo xəəbu.

²³ Marigi Isa, Ala xa Mixi Sugandixi, xa hinne wo birin na.

**Soso Kitaabuie: Tawureta, Yabura, Inyila
The Holy Bible in the Susu language of Guinea (Soso
Kitaabuie: Tawureta, Yabura, Inyila Bible)**

copyright © 2015 Mission Evangélique Reformée Néerlandaise et les Traducteurs Pionniers de la Bible

Language: Susu

Contributor: Mission Evangélique Réformée Néerlandaise

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2020-11-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

f1d08866-ea3e-5b9b-b506-e7690c5c61d2